

исследования свидетельствуют о том, что успех волейболистов в овладении техникой и тактикой игры во многом зависит от умелого выбора и использования специальных упражнений, одни из которых направлены на развитие физических качеств, необходимых для игры в волейбол, а другие способствуют более быстрому и правильному овладению структурой технического приема.

Ключевые слова: волейбол, усовершенствование процесса физического воспитания, средства и методы волейбола, студенты.

Ramsey I. V., Aksyonov V. V. Optimization of the process of physical education of students by means of volleyball

The article deals with issues related to the definition of effective means and methods that affect the improvement of the process of physical education of volleyball students. A comparative analysis of the results of preliminary and final pedagogical testing to determine the level of physical fitness of students who participated in the pedagogical experiment was conducted. The results of the study indicate that the success of volleyball players in mastering the technique and tactics of the game depends largely on the skillful choice and use of special exercises, some of which are aimed at developing the physical qualities necessary for playing volleyball, while others contribute to a more rapid and correct mastering structure of the technical reception.

Key words: volleyball, improvement of the process of physical education, means and methods of volleyball, students.

УДК 37.04.13

Роїк Т. О.

МОДЕЛЬ ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ РОДИННИХ ВЗАЄМИН У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Стаття присвячена аналізу структурних компонентів запропонованої нами моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів. Розглянуто поняття “моделювання” й виділено три рівні, завдяки яким парадигми виховання культури родинних взаємин у молодших школярів поширюються в суспільстві. З’ясовано, що метод моделювання застосовується разом з іншими загальнонауковими і спеціальними методами; особливо тісно він пов’язаний з експериментом. Створена авторська структурно-функціональна модель виховання культури родинних взаємин у молодших школярів передбачає єдність таких її блоків: цільового (мета, завдання), методологічного (науково-педагогічні підходи, принципи, суб’єкти виховання), процесуально-технологічного (форми організації виховання культури родинних взаємин; методи виховання; засоби виховання) та діагностико-результативного (критерії, показники й рівні вихованості культури родинних взаємин у молодших школярів). Визначальним елементом моделі є педагогічні умови, спрямовані на виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

Ключові слова: модель, моделювання, культура родинних взаємин, молодші школярі, критерії, показники, рівні вихованості культури родинних взаємин у молодших школярів, педагогічні умови.

Сучасний стан розвитку нашої держави характеризується соціально-економічними, політичними, культурними та морально-духовними змінами, що висувають особливі вимоги до процесу виховання культури родинних взаємин у молодших школярів. На основі результатів теоретичних та емпіричних досліджень, які засвідчили, що молодші школярі мають здебільшого низький і середній рівень вихованості культури родинних взаємин, виникла необхідність у розробленні моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів та обґрунтуванні педагогічних умов її реалізації.

Моделювання має велике значення у вихованні культури родинних взаємин у молодших школярів. Воно дає змогу глибше проникнути в сутність об’єкта дослідження за допомогою моделі цього об’єкта, тобто аналітичного чи графічного опису того, що розглядається в конкретному педагогічному дослідженні. Теоретичне обґрунтування методу моделювання відображено в роботах українських і російських учених, а саме: А. Дахіна [3], О. Киричука [5], А. Новікова [9], Ю. Швалб [10] та ін.

Науковці Б. Кузьменко й О. Чайковська наголошують, що моделювання – це одна з основних категорій пізнання. Будь-який метод наукового дослідження, як теоретичний, так і експериментальний, базується на ідеї моделювання [4, с. 12].

Ю. Бабанський зазначає, що моделювання допомагає систематизувати знання про явище чи процес, який досліджується, прогнозує шляхи їх більш цілісного опису, відкриває можливості для створення більш цілісних класифікацій і систем [1].

Мета статті – розроблення й теоретичне обґрунтування структурно-функціональної моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

Так, у великому тлумачному словнику “модель” тлумачать як зразок якого-небудь нового виробу; вірцевий примірник або зразок, із якого знімається форма для відливання чи відтворення в іншому матеріалі [8].

Зауважимо, що метод моделювання завжди застосовується разом з іншими загальнонауковими і спеціальними методами; особливо тісно він пов’язаний з експериментом.

Уважаємо за необхідне наголосити на тому, що модель – це штучно створений об'єкт у вигляді схеми, фізичних конструкцій, знакових форм або формул, який відтворює в більш простому вигляді структуру, властивості, взаємозв'язки й відносини між елементами цього об'єкта.

У сучасній педагогічній науці найбільш поширеною є модель, в основі якої покладено сутнісні взаємозв'язки та відносини між компонентами системи. Структурні подання різного роду дають можливість розділити складну проблему з великою невизначеністю на більш дрібні, які краще піддаються аналізу.

Специфічними особливостями моделювання як методу є цілісність вивчення процесу, що дає змогу розглядати елементи цього процесу й вивчати зв'язки, які зумовлюють їх взаємодію; можливість вивчення процесу до його здійснення, тобто виявлення негативних наслідків і пошук методів їх усунення до їх реального вияву. Певна річ, модель, яка закладена в основі моделювання, вчені характеризують як результат моделювання, що являє собою аналітичний або графічний опис розглянутого процесу [6].

Вирізняємо такі типи моделей: модель-аналог проєктованого об'єкта, тобто якого ще не існує; модель-копія наявного предмета або зі змінами деяких аспектів. Таку модель розробляють з метою відтворення, вивчення або заміщення. Елементи моделі дають можливість ототожнення схеми, структурного плану, переліків якостей досліджуваного об'єкта або процесу з моделлю, яка стає аналогом досліджуваного об'єкта, що відкриває можливості оперування, перекомпонування елементів, передбачення наслідків нововведень та інновацій.

Вибудовуючи модель, необхідно брати до уваги проблему визначення міри спрощення і схематизації в ній досліджуваного об'єкта й обліку складності та багатогранності процесу або об'єкта, що дасть змогу не упустити істотних характеристик.

Опираючись на актуальність забезпечення якості освіти, вбачаємо реалізацію моделі формування культури родинних взаємин у молодших школярів через різні рівні її поширення в суспільстві. Зупинимось детальніше на структурній характеристиці цих рівнів, що в подальшому дасть можливість згладити суперечність між недостатнім рівнем культури родинних взаємин і зростанням ролі родини в процесі соціалізації та розвитку молодшого школяра.

Базуючись на дослідженнях А. Мудрика [7], розглядаємо три рівні, завдяки яким шаблон формування культури родинних взаємин у молодших школярів, на наш погляд, поширюється в суспільстві.

Згідно з першим рівнем (мікрорівень), передача шаблону виховання культури родинних взаємин відбувається під впливом родинного оточення, яке, як правило, орієнтується на традиції батьківського виховання, прийняті в попередніх поколіннях, а також на власні світоглядні установки.

Відповідно, на другому рівні (мезорівень) відбувається вплив найближчого соціального оточення особистості (друзів, знайомих, колег по роботі) на вибір тієї чи іншої моделі культури родинних взаємин; вплив творів культури й мистецтва на ціннісний вибір дитини; а також цілеспрямоване формування батьківських установок учнівської молоді у виховному просторі освітніх установ. Сюди ж належить і вплив сучасної медіасфери на вибір тієї чи іншої моделі культури родинних взаємин.

Згідно з третім рівнем (макрорівень), культура родинних взаємин ґрунтується на системі державної сімейної політики, впливові держави на вибір її членами тієї чи іншої моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

З огляду на вищезазначені особливості, ми можемо створити авторську модель виховання культури родинних взаємин у молодших школярів, яка буде реалізовуватися в межах початкової ланки освіти в процесі співпраці дітей, батьків і вчителя, де, власне, відбувається процес виховання культури родинних взаємин у молодших школярів і медіасфера, яка на етапі розвитку суспільства XXI набуває якості потужного інструменту впливу на культурну свідомість людини, а також готовність учителя забезпечувати цю співпрацю.

Розробляючи модель виховання культури родинних взаємин у молодших школярів, ми опиралися на етапи моделювання, які виділив дослідник А. Бисько [2]: визначення ідей і вибір методологічних засад моделювання, якісний аналіз передумов і проблеми дослідження; постановка завдань моделювання; конструювання моделі з уточненням залежності між основними елементами досліджуваного об'єкта, визначенням його параметрів, вибір методик вимірювання; дослідження валідності моделі у виконанні поставлених завдань; використання моделі в педагогічному експерименті; змістова інтерпретація результатів моделювання в кількісному та якісному вираженні [2].

Ураховуючи багатофакторність процесу виховання культури родинних взаємин у молодших школярів, також зазначаємо, що в розробленій моделі повинні бути враховані характеристики й фактори, що сприяють результативності цього процесу. Згрупуємо їх: 1) фактори соціального характеру (вимоги сучасного соціуму до осмисленого виконання батьківських функцій); 2) фактори партнерського характеру (умови освітнього середовища з широким спектром відносин між учасниками педагогічного процесу); 3) фактори особистісного розвитку (орієнтованість на особистісно-культурний тип поведінки, організованість, цілеспрямованість тощо); 4) методологічні чинники (варіативність змісту організації процесу виховання культури родинних взаємин у молодших школярів, різноманітність методів, прийомів і засобів навчання). Як у будь-якій системі, чинники і структурні одиниці педагогічної моделі можуть взаємодіяти в різному поєднанні та співвідношенні.

Розроблена нами структурно-функціональна модель виховання культури родинних взаємин у молодших школярів характеризується органічною єдністю таких її блоків: цільового (*мета, завдання*), методологічного (*науково-педагогічні підходи, принципи, суб'єкти виховання*), процесуально-технологічного (*форми організації виховання культури родинних взаємин; методи виховання; засоби виховання*) та діагностико-результативного (*критерії, показники й рівні вихованості культури родинних взаємин у молодших школярів*).

В основу мети покладено ідею про ідеальне передбачення у свідомості людини очікуваних кінцевих результатів, на здобуття яких спрямована діяльність особистості або соціальної групи. Тому метою дослідження є виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

Визначена нами мета дала змогу виокремити такі виховні завдання: формування знань у сфері родинних взаємин; усвідомлення молодшими школярами необхідності ціннісного ставлення до родини; оволодіння учнями такими поняттями, як родина (це особистісна й суспільна цінність), родинні взаємини; набуття молодшими школярами досвіду культури родинних взаємин; пробудження інтересу до родинних взаємин; формування потреби в удосконаленні та поширенні знань щодо культури родинних взаємин; стимулювання духовно-морального й емоційного розвитку особистості; формування особистісних якостей, необхідних для формування культури родинних взаємин на засадах гуманізму та взаємоповаги. Усі завдання взаємопов'язані між собою й характеризують цілісність процесу виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

З огляду на відсутність розроблених теоретико-методологічних засад досліджуваної проблеми, структурно методологію дослідження подаємо у вигляді послідовної сукупності таких основних складників: підходи, принципи та методи дослідження.

При цьому зрозуміло, що не можна в ході дослідження використовувати послідовно той чи інший підхід, потім визначати принципи й методи, оскільки всі ці методологічні інструменти взаємопов'язуються і взаємопроникають у дослідницькій роботі.

В основу виховання культури родинних взаємин у молодших школярів покладено такі підходи: *аксіологічний, системний, особистісно зорієнтований, діяльнісний*. Усвідомлюємо, що науково-педагогічний підхід має загальнопедагогічне значення, що забезпечує організованість процесу на виховання суб'єктів.

Цілісність педагогічної моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів забезпечується стійкими взаємозв'язками – принципами.

На основі аналізу філософської, соціологічної, психологічної літератури нами визначено пріоритетні *принципи*, які є вихідними науково-теоретичними положеннями педагогічної моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів: цілеспрямованості, взаємоповаги та взаємодовіри, урахування вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою учнів, гуманізації.

Поняття «суб'єкт» посідає важливе місце в педагогічній науці, оскільки передбачає усвідомлення індивіда змінювати світ. *Суб'єкт виховного процесу* – це індивід з розвинутою самосвідомістю, стійкою системою мотивів (потреб, інтересів, ідеалів, переконань), який активно бере участь у свідомій діяльності.

В основі нашої моделі суб'єктами виховання є, власне, наймолодші школярі, вчителі та батьки, які активно взаємодіють між собою, організовуючи їхню діяльність, забезпечують процес виховання культури родинних взаємин.

До процесуально-технологічного блоку моделі нами зараховано форми організації культури родинних взаємин, методи та засоби виховання культури родинних взаємин у молодших школярів.

В основу методів виховання культури родинних взаємин покладено таку класифікацію: традиційні (бесіда, розповідь, дискусія (форум, круглий стіл), дерево рішень, переконування, навіювання, приклад); інтерактивні (майстер-класи; привчання, педагогічна вимога, розв'язання конкретних педагогічних і технологічних ситуацій, проєктувальний метод, метод ділових ігор, метод групових консультацій); методи стимулювання (громадська думка, змагання, заохочення, покарання).

Форми організації виховання культури родинних взаємин у молодших школярів характеризується насамперед складом учасників; місцем і тривалістю проведення виховної роботи; характером відповідної діяльності вихованців і послідовністю дій, що її становлять; способами керування учнями з боку вихователя; специфічністю взаємозв'язку та взаємодії педагога й вихованців. Форми організації виховання культури родинних взаємин перебувають у безпосередньому зв'язку з методами виховання, маючи спільну з ними істотну ознаку: це певним чином організована взаємодія між вихователем і вихованцями. До форм виховання культури родинних взаємин у молодих школярів ми зараховуємо індивідуальні (написання есе про родину й родинні стосунки та їх презентація тощо); групові (перегляд кінофільмів, відеозапису, години спілкування); колективні (літературні, сімейні вечори, зустрічі з кращими родинними класу та школи тощо).

Ми вважаємо, що засоби виховання – це, з одного боку, різні види діяльності, а з іншого – сукупність предметів матеріальної та духовної культури, які використовуються під час виховання культури родинних взаємин у молодших школярів. Засобами виховання культури родинних взаємин у молодших школярів нами визначено такі: процес співпраці школи та родини, медіасфера, інтернет-ресурси, текстові матеріали, преса, мистецтво, телевізійні передачі, національні та сімейні звичаї, традиції, обряди.

Останнім блоком нашої моделі є діагностико-результативний. Сюди зараховано критерії (когнітивний, мотиваційно-особистісний, діяльнісно-практичний), показники, рівні (низький, середній, високий) і результат.

Визначальним елементом моделі є педагогічні умови, спрямовані на виховання культури родинних взаємин у молодших школярів. На основі аналізу різних моделей, підходів, умов нами визначено такі педагогічні умови: усвідомлення учнями початкової школи необхідності в оволодінні культурою родинних взаємин; набуття молодшими школярами досвіду культури родинних взаємин; забезпечення співпраці школи та сім'ї у вихованні культури родинних взаємин молодших школярів.

Загалом за умови дотримання логічної побудови структурно-функціональної моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів буде досягнуто передбачений нами результат – підвищення рівня вихованості культури родинних взаємин у молодших школярів.

Висновки. Отже, спроектована структурно-функціональна модель виховання культури родинних взаємин у молодших школярів дає змогу здійснювати процес виховання культури родинних взаємин у молодших школярів системно; отримувати зворотну інформацію про характер ціннісного ставлення до родинних взаємин у молодших школярів на основі її діагностики; зміло управляти процесом виховання культури родинних взаємин у молодших школярів і коригувати його. Проведений теоретичний аналіз досліджуваної проблеми, розроблення моделі виховання культури родинних взаємин у молодших школярів висуває необхідність обґрунтування педагогічних умов, які забезпечать її дієвість і ефективність.

Використана література:

1. Бабанский Ю. К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований / Ю. К. Бабанский. – Москва : Педагогика, 1982. – 192 с.
2. Бисько А. Т. Совершенствование совместной деятельности педагога и учащегося в современной общеобразовательной школе / А. Т. Бисько. – Тамбов, 2002. – 279 с.
3. Киричук О. В. Моделирование та реконструювання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://westudents.com.ua/glavy/78620-modelyuvannya-ta-rekonstruyuvannya.html> (дата звернення: 18.02.2017).
4. Кузьменко Б. В. Моделирование систем / Б. В. Кузьменко, О. А. Чайковська. – Київ : Вид-во КНУКМ, 2008. – 134 с.
5. Левківський М. В. Формування відповідального ставлення до праці в учнів загальноосвітньої школи (історико-теоретичний аспект) : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.01 / М. В. Левківський ; Український держ. педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 1994. 346 с.
6. Лодатко Є. О. Моделирование педагогических систем і процесів : [монографія] / Є. О. Лодатко ; Слов'ян. держ. пед. ун-т. Слов'янськ : СДПУ, 2010. 148 с.
7. Мудрик А. В. Социальная педагогика : [учеб. для студ. пед. вузов] / А. В. Мудрик ; под ред. В. А. Сластенина. – 3-е изд., испр. и доп. – Москва : Академия, 2000. – 200 с.
8. Новий тлумачний словник української мови : у 4 т. 42000 слів / уклад. В. Яременко, О. Сліпущко. Київ: Аконті, 2008. Т. 1 : А-Є. 2008. 910 с.
9. Прихожан А. М. Диагностика личностного развития детей подросткового возраста / А. М. Прихожан. Москва : АНО «ПЭБ», 2007. 56 с.
10. Щукина Г. И. Педагогические проблемы формирования познавательных интересов учащихся / Г. И. Щукина. Москва : Педагогика, 1988. 144 с.

References:

1. Babanskiy Yu. K. Problemyi povyisheniya effektivnosti pedagogicheskikh issledovaniy / Yu. K. Babanskiy. – M. : Pedagogika, 1982. – 192 s.
2. Bisko A. T. Sovershenstvovanie sovmestnoy deyatel'nosti pedagoga i uchashegosya v sovremennoy obsheobrazovatel'noy shkole / A. T. Bisko. – Tambov, 2002. – 279 s.
3. Kyrychuk O. V. Modeliyuvannya ta rekonstruyuvannya. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/78620-modelyuvannya-ta-rekonstruyuvannya.html> (data zvernennia: 18.02.2017).
4. Kuzmenko B. V. Modeliyuvannya system / B. V. Kuzmenko, O. A. Chaikovska. – Kyiv : Vyd-vo KNUKM, 2008. – 134 s.
5. Levkivskiy M. V. Formuvannya vidpovidal'nogo stavlennia do pratsi v uchniv zahalnoosvitnoi shkoly: (istoryko-teoretychnyi aspekt) : dys. ... d-ra ped. Nauk : 13.00.01 / Ukrainskiy derzh. pedahohichnyi un-t im. M. P. Drahomanova. Kyiv, 1994. 346 s.
6. Lodatko Ye. O. Modeliyuvannya pedahohichnykh system i protsesiv : monohrafiia / Slovia. derzh. ped. un-t. Sloviansk: [SDPU], 2010. 148 s.
7. Mudryk A. V. Sotsyalnaia pedahohika : ucheb. dlia stud. ped. vuzov / Mudryk A. V. ; pod red. V. A. Slastenyna. – 3-e yzd., yspr. y dop. – M. : Akademyia, 2000. – 200 s.
8. Novyi tлумachnyi slovnyk ukrainskoi movy : u 4 t. 42000 sliv / uklad.V. Yaremenko, O. Slipushko. Kyiv: Akonit, 200. T. 1 : A-E. 910, [1] s. 135. Novykov A. M., Novykov D. A. Metodolohiya. Moskva : SYNTEH, 2007. 668.
9. Prykhozhan A. M. Dyahnostyka lychnostnoho razvytyia detei podrostkovoho vozrasta. Moskva : ANO "PЭB", 2007. 56 s.
10. Schukina G. I. Pedagogicheskie problemy formirovaniya poznatel'nykh interesov uchaschihsya. Moskva : Pedagogika, 1988. 144 s.

Роик Т. А. Модель воспитания культуры родственных отношений у младших школьников

Статья посвящена анализу структурных компонентов предложенной нами модели воспитания культуры родственных отношений у младших школьников. Рассмотрено понятие "моделирование" и выделены три уровня, благодаря которым парадигмы воспитания культуры родственных отношений у младших школьников распространяются в обществе. Установлено, что метод моделирования всегда применяется вместе с другими общенаучными и специальными методами; особенно тесно он связан с экспериментом. Созданная авторская структурно-функциональная модель воспитания культуры родственных отношений у младших школьников характеризуется органическим единством таких ее блоков: целевого (цель, задачи), методологического (научно-педагогические подходы, принципы, субъекты воспитания), процессуально-технологического (формы организации воспитания культуры родственных отношений,

методи виховання, средства виховання) и диагностико-результативного (критерии, показатели и уровни воспитанности культуры родственных отношений у младших школьников). Определяющим элементом модели являются педагогические условия, направленные на воспитание культуры родственных отношений у младших школьников.

Ключевые слова: модель, моделирование, культура семейных отношений, младшие школьники, критерии, показатели, уровни воспитанности культуры родственных отношений у младших школьников, педагогические условия.

Royik T. O. Model for raising the culture of family relationships among junior pupils

The article is devoted to the analysis of the structural components of the model proposed by us for raising the culture of family relationships among junior pupils. We considered the concept of "modelling" and highlighted three levels through which the paradigms of upbringing the culture of family relationships among junior pupils spread in society. It was found that the modeling method is always used in conjunction with other general scientific and special methods; especially closely related to the experiment. The created author's structural and functional model of raising the culture of family relationships among junior pupils is characterized by the organic unity of its blocks: the target (purpose, task), methodological (scientific and pedagogical approaches, principles, subjects of education), procedural-technological (forms of organization of education of culture family relationships, methods of education, means of education) and diagnostic and productive (criteria, indicators and educational level of the culture of family relationships among junior pupils). The decisive element of the model is the pedagogical conditions aimed at raising the culture of family relationships among junior pupils.

Key words: model, modeling, culture of family relationships, junior schoolchildren, criteria, indicators, educational level of culture of family relationships among junior pupils, pedagogical conditions.

УДК 811.111+37.035

Сидорчук О. В.

ПОТЕНЦІАЛ ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК ЧИННИКА ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ПРАЦІВНИКА СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

У роботі розглядаються можливості інтегрованого навчання іноземної мови як чинника формування позитивного професійного іміджу соціального працівника. Також порушується питання ефективності навчально-виховних методів інтенсифікації професійної підготовки майбутнього працівника соціальної сфери шляхом контекстно-орієнтованого вивчення іноземної мови. Обґрунтовується необхідність застосування інтерактивних вправ на практичних заняттях у курсі професійно орієнтованого вивчення іноземної мови. Виділено чинники інтенсифікації набуття комунікативної компетентності майбутнього фахівця як інтегрального складника позитивного професійного іміджу під час вивчення іноземної мови. Запропоновано шляхи стимулювання вербального мислення студента для подальшого ефективного функціонування в професійній сфері.

Ключові слова: імідж, іміджологія, інтегроване навчання, контекстно-орієнтоване навчання, інтерактивні вправи, міжособистісне спілкування, професійна підготовка.

На сучасному етапі євроінтеграції система соціальної роботи України висуває посилені вимоги до професійної компетентності молодих фахівців – випускників закладів вищої освіти. Однією з нагальних вимог є готовність бути конкурентоздатним на ринку соціальних послуг. Відповідно, питання підвищення ефективності професійної підготовки конкурентоздатних фахівців у сучасних умовах набувають особливої актуальності. Функціонування установи, соціального закладу, залучених у вирішення соціальних проблем, їхня здатність до інноваційних процесів прямо залежать від наявності в персоналі таких характеристик.

З огляду на це, перед ЗВО, які готують працівників соціальної сфери, постає проблема створення педагогічних умов, що сприятимуть утворенню позитивного власного образу і професійного іміджу як складника фахової майстерності майбутнього фахівця. Оскільки реформаційний процес у вітчизняній системі освіти орієнтується на сприяння формуванню студента як суб'єкта власного навчання, тому, як передбачено Законом України "Про вищу освіту", організація навчально-виховного процесу у ЗВО, перебуваючи в колі їхніх автономних повноважень, повинна сприяти суб'єктивації процесу пізнавальної діяльності [1].

Мета статті – визначити потенціал інтегрованого навчання іноземної мови як чинника формування іміджу працівника соціальної сфери й засобу моделювання його професійної діяльності в ситуаціях міжособистісного спілкування, запропонувати практичні рішення щодо оптимізації використання годин аудиторних занять з іноземної мови за професійним спрямуванням, дотримуючись рекомендацій Комітету Ради Європи з питань освіти [2, с. 24].

Представлена робота є логічним продовженням дослідження виховного аспекту інтерактивних методів навчання іноземної мови за професійним спрямуванням, у яких наголошувалось, що, "спираючись на концепції діяльнісного підходу в освіті та комунікативного підходу в навчанні іноземної мови за професійним спрямуванням, в умовах обмеженої кількості годин практичних занять процес опанування іноземної мови